

Tunnin juna - tehokkaammasta toimintaympäristöstä kilpailukykyä Suomelle

Jarkko Heinonen

Tunnin juna tarkoittaa Helsingin ja Turun välisen raideinfrastruktuurin parantamista niin, että matka-aika näiden kaupunkien välillä lyhenee noin yhteen tuntiin. Tämä on mahdollista ainoastaan rakentamalla uusi rata Espoon ja Salon välille. Samalla näiden kahden kaupungin välinen matka-aika supistuu vain 30 minuuttiin tai jopa sen alle. Käytännössä puhumme silloin näiden alueiden, Turun ja Helsingin sekä niiden välillä olevien kaupunkien liittämistä yhteiseksi työssäkäynti- ja talousalueeksi. Tähän kulminoituu myös koko hankkeen keskeinen hyöty. Liikkumisen edellytyksiä merkittävästi parantamalla voimme synnyttää kasautumisen etuja taloudelliseen toimintaympäristöömme. Yritysten kilpailuedellytykset paranevat, kun niillä on käytössään laajempi ja monipuolisempi työvoiman tarjonta ja omaa toimintaa entistä paremmin tukevia klusterirakenteita ja yhteistyöverkostoja. Nämä niin sanotut skaala- ja lokalisatioedut vaikuttavat tuottavuuteen ja sitä kautta yritysten kansainväliseen kilpailukykyyn.

Tunnin juna on paitsi itsessään tärkeä Suomen kilpailukykyä edistävä hanke, niin myös merkittävä osa laajempaa, Euroopan tason infrastruktuurin kehittämistä. EU:n tavoitteena on luoda vuoteen 2030 mennessä eurooppalainen liikenneverkko, joka korvaa nykyisen liikenteen hajanaisuuden. Ydinosa tästä rakentuu niin sanottujen ydinverkkokäytävien varaan. Tämän avulla on tarkoitus päästä eroon liikenteen pullonkauloista, uudistaa infrastruktuuria ja sujuvoittaa rajat ylittävää liikennettä. Kaikkiaan yhdeksästä ydinverkkokäytävästä Suomen kannalta tärkein on niin sanottu Skandinavia-Välimeri käytävä, joka kulkee Tukholman kautta koko Etelä-Suomen halki aina Venäjän rajalle asti. Suomi on tämän ydinverkkokäytävän kautta määritetty tärkeimmäksi yhteydeksi Euroopan ja Venäjän välillä. Suomen on nyt hyödynnettävä Euroopan Unionin tarjoama mahdollisuus ja kansallisella päätöksenteolla varmistettava keskeinen asemamme EU:n ja Venäjän välisessä liikenteessä. Muussa tapauksessa myöhemmin voi syntyä merkittävää Euroopan sisäistä kilpailua näiden liikennevirtojen kohdentumisesta.

Raideinfrastruktuurin kehittämistarve Helsinki-Turku-yhteysvälillä on nostettu esille monelta taholta. Siihen kiinnitetään huomiota Euroopan komission tilaamissa konsulttiselvityksissä. Liikennevirasto pitää sitä aitona pullonkaulana ja myös Suomen hallitus on nostanut sen mukaan EU:n investointipaketin hankelistalle. Valtiovarainministeriön kanta on, että Suomi haluaa edistää nopeaa ratayhteyttä Helsingin ja Turun välille, jotta Skandinavia-Välimeri-väylä vahvistuisi.

Myös elinkeinoelämä sekä Varsinais-Suomessa että Uudellamaalla on vahvasti ottanut kantaa hankkeen puolesta. Elokuussa perustettiin korkean tason valtuuskunta, joka omalla painoarvolla haluaa edistää Euroopan ja Venäjän välisen liikennekäytävän Suomen osuuden kehittämistä. Valtuuskunnan puheenjohtajana toimii Matti Vuoria. Valtuuskunta katsoo, että tässä tilanteessa Suomessa vielä tapahtuvan kansainvälisen tuotantotoiminnan kilpailukykyä tulisi vahvistaa kaikin käytettävissä olevin keinoin. Nopeat liikenneyhteydet helpottavat Etelä-Suomen osaavan työvoiman liikkuvuutta ja saatavuutta ja tuovat mukanaan laajoja positiivisia taloudellisia ulkoisvaikutuksia. Lisäksi Tukholma-Pietari-liikennekäytävä on yksi harvoista liikennehankkeista joiden välitön taloudellinen hyöty ja merkitys ymmärretään myös muualla EU:ssa ja Venäjällä.

Tavoiteaikataulu oikoradan toteutumiselle on asetettu niin, että liikennöinti olisi mahdollista aloittaa vuonna 2025. Hyvä askel eteenpäin oli radan kaavan lopullinen vahvistuminen tänä vuonna. Seuraava tavoite on toteuttaa kolmen eri tason suunnittelu tarkoittaen ratalain mukaista yleissuunnittelua, ratasuunnittelua ja lopulta rakentamissuunnittelua. Suunnitteluprosessit tulisi saada päätökseen vuoteen 2020 mennessä. Ja jos saman tien päästään rakentamaan, niin valmista pitäisi tulla neljässä vuodessa. Pitkiä ovat siis prosessit, mutta pienin askelin kuitenkin päästään koko ajan maalia kohti. Euroopan unionilta on suurella varmuudella saatavissa merkittävääkin tukea koko prosessin ajan. Kyse on kuitenkin EU:n asettamien prioriteettien valossa selkeästi koko Suomen ykköshanke.

Jarkko Heinonen
johtaja
Turun kauppakamari

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).